

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om överlåtelse av vissa statliga yrkesläroanstalters fastigheter till kommuner eller samkommuner

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om överlåtelse av vissa statliga yrkesläroanstalters fastigheter till kommuner eller samkommuner. Enligt lagen överlåter staten till de kommunala huvudmännen i fråga utan vederlag

fastigheterna, byggnaderna och lösöret vid vissa statliga yrkesläroanstalter.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

Systemet är splittrat när det gäller att driva yrkesläroanstalter. Huvudmän för läroanstalterna är staten, enskilda kommuner, samkommuner som bildats av ett flertal kommuner samt enskilda sammanslutningar. År 1993 hade 465 läroanstalter över 200 olika huvudmän.

Det splittrade systemet att driva läroanstalterna försvagar skolsystemets funktionsduglighet och gör det svårare att slopa den överlappande verksamheten i läroanstalterna, att utveckla arbetsfördelningen mellan dem, att gemensamt utnyttja resurserna och att rationalisera verksamheten med tanke på bättre ekonomi och resultat. Det nu gällande systemet är ett hinder även för att utveckla yrkesutbildningsförvaltningen och för att delegera beslutfattandet till de enheter som svarar för utbildningen.

I olika delar av landet har närmast huvudmän för kommunala yrkesläroanstalter börjat förbereda ett enhetligare system för att driva läroanstalterna. För att centrala enhetliga principer för en kommunalisering av statliga läroanstalter skall kunna skapas har statsrådet årligen fattat ett principbeslut om de principer som skall följas vid kommunaliseringen av

statens yrkesläroanstalter. Statsrådet beslöt den 11 augusti 1994 om de principer som skall iakttas vid kommunaliseringar år 1995. Enligt beslutet skall följande principer iakttas i arrangemangen kring egendom och andra frågor vid överlåtelsen av statliga yrkesläroanstalter till kommunala huvudmän:

1) Läroanstalternas fastigheter och lösöre samt skollägenheterna vid läroanstalter inom lantbruksbranschen och läroanstalter för huslig ekonomi i den omfattning utbildningsuppgiften förutsätter skall överlätas till den kommunala huvudmannen utan vederlag, om inte något annat sägs nedan.

2) Observationsskogarna vid läroanstalterna för skogsbruk och trähushållning kvarstår i statens ägo. Den kommunala huvudmannen ges bruksrätt till dessa skogar inom ramen för en godkänd skogsbruksplan.

3) De särskilda vattenområden och skyddsområden som läroanstalterna besitter kvarstår i statens ägo.

4) Sådana landområden på läroanstalternas skollägenheter som befinner sig i en tätorts omedelbara närhet och som har ett särskilt värde med tanke på anläggningstekniken och andra motsvarande landområden som inte är nödvändiga med tanke på läroanstaltens ut-

bildningsuppgift, kvarstår i statens ägo. Den kommunala huvudmannen kan ges bruksrätt till dessa områden.

5) Sådana byggnadsprojekt som staten har inlett och sådana avtal om förvärv av byggnader och fastigheter som staten har ingått fullföljs med statsfinanseering. Ett projekt har inletts när undervisningsministeriet till läroanstalten har utfärdat den uppmaning till byggnadsplanering för projektet som avses i 6 § förordningen om statens husbyggnadsprojekt (137/77) och planeringen finansieras med anslag från undervisningsministeriet.

6) Den kommunala huvudmannen kan för köp av sådana lokaler som byggts eller skaffats som hyreslokaler för en statlig läroanstalt beviljas statsandel i form av efterfinansiering inom ramen för statsbudgeten för en köpeskillning motsvarande högst byggnadskostnaderna.

7) I fråga om överlåtelse åt annan av byggnader och landområden, ändring av ändamålet, avslutande av verksamheten samt ersättningar för förstörd eller skadad egendom iaktas stadgandet i 44 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92).

Genom lagen om överlåtelse av vissa yrkesläroanstalters fastigheter till kommuner eller samkommuner (329/94) berättigades undervisningsministeriet att utan vederlag överlåta sammanlagt 13 och genom lagen med samma namn (1094/94) sammanlagt 54 läroanstalters fastigheter, byggnader och lösöre till kommunala huvudmän.

Av de fastigheter som skall överlåtas enligt lagförslaget är avsikten att överlåta fastigheten för läroanstalten Anjalan maa- ja metsätalousoppilaitos till samkommunen Kouvolan seudun kuntayhtymä (1 § 1 punkten i förslaget), fastigheten för Jyväskylän teknillinen oppilaitos till Jyväskylä stad (1 § 2 punkten i förslaget), fastigheten för Järvenpään kotitalousopettajaopisto till samkommunen Keski-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä (1 § 3 punkten i förslaget), fastigheten för Kauhajoen ammattiopisto till samkommunen Suupohjan koulutuskuntayhtymä (1 § 4 punkten i förslaget), fastigheterna för Kurun normaalmetsäoppilaitos och Tampereen teknillinen oppilaitos till Tammerfors stad (1 § 5 och 13 punkten i förslaget), fastigheterna för Lahden muotoiluinstituutti, Lahden teknillinen oppilaitos och Lahden terveydenhuolto-oppilaitos till utbildningskoncernen Päijät-Hämeen koulutuskonserni (1 § 6, 7 och 8 punkten i förslaget),

fastigheterna för Lappeen maatalous- ja puutarhaoppilaitos och Lappeenrannan terveydenhuolto-oppilaitos till samkommunen Lappeenrannan seudun ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (1 § 9 och 11 punkten i förslaget), fastigheten för Lappeenrannan teknillinen oppilaitos till samkommunen Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä (1 § 10 punkten i förslaget), fastigheten för Taivalkosken metsäoppilaitos till samkommunen Koillis-Pohjanmaan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (1 § 12 punkten i förslaget) och fastigheten för Ylivieskan teknillinen oppilaitos till samkommunen Kalajokilaakson ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (1 § 14 punkten i förslaget).

2. Propositionens verkningar

Enligt förslaget överlåts läroanstalternas fastigheter och läroanstalternas lösöre utan vederlag till kommunala huvudmän. Enligt statsrådets principbeslut överlåts läroanstalternas skollägenheter i den omfattning utbildningsuppgiften förutsätter. Observationsskogarna vid läroanstalterna för skogsbruk och trähus hållning samt de skyddsområden som läroanstaltens besitter förblir i statens ägo. Likaså skall sådana landområden på skollägenheterna som befinner sig i en tätorts omedelbara närhet och som har ett särskilt värde med tanke på anläggningstekniken och andra motsvarande landområden kvarstå i statens ägo.

Värdet av den fasta egendom som skall överlåtas är sammanlagt 600 miljoner mark. Värdet av lösöret är sammanlagt 97,7 miljoner mark.

3. Beredningen av propositionen

Åtgärder för att kommunalisera de statliga yrkesläroanstalterna i syfte att förenhetliga systemet att hålla läroanstalter nämns i ett betänkande från 1986 av kommittén för decentralisering av förvaltningen (Kommittébetänkande 1986:12). I statsbudgeten för 1987 ingick ett ställningstagande enligt vilket de statliga yrkesläroanstalterna i mån av möjlighet skall kommunaliseras och möjligheterna till bildande av kommunförbund för vidsträckta områden skall utredas.

Enligt den av statsrådet den 18 juni 1993 justerade, för 1991—96 godkända planen för

utveckling av utbildningen och av forskningen vid högskolorna är avsikten att nätet av yrkesläroanstalter skall utvecklas så att antalet huvudmän blir färre genom att läroanstalter i mån av möjlighet samlas regionvis och får samma huvudman. Enligt samma plan skall också de statliga yrkesläroanstalterna kommunaliseras eller privatiseras.

Vid undervisningsministeriet har man under flera år berett en reform av systemet att driva yrkesläroanstalter på en enhetlig regional och kommunal grund. År 1994 överlät undervisningsministeriet tio och under innevarande år har ministeriet fattat beslut om att överlåta sammanlagt 74 statliga yrkesläroanstalter till kommunala huvudmän, antingen till kommuner eller samkommuner. Avsikten är att år 1995 fatta beslut om överlåtelse av 11 statliga läroanstalter till kommunala mottagare.

Projekt enligt detta förslag som gäller kom-

munalisering av yrkesläroanstalter har beretts vid undervisningsministeriet i samarbete med läroanstalterna i fråga, med kommunala huvudmän och i vissa fall med länsstyrelserna.

Byggnadsstyrelsen och miljöministeriet har avgivit utlåtanden om propositionsutkastet. Propositionen avviker från byggnadsstyrelsens utlåtande angående fastigheterna för Jyväskylä teknillinen oppilaitos, eftersom Jyväskylä stad har donerat fastigheterna för läroanstalten, som finns i Joensuu stad, finska staten.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om överlåtelse av vissa statliga yrkesläroanstalter fastigheter till kommuner eller samkommuner

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Undervisningsministeriet berättigas att på de villkor som ministeriet bestämmer och utan vederlag till kommuner eller samkommuner överlåta de i 1 — 14 nämnda statliga yrkesläroanstalternas fastigheter jämte byggnader och lösöre:

1) i Nastola kommun, Uusikylä by fastigheten Sotavaltio RNR 1:212, i Anjalankoski stad, Anjala by fastigheten Maamieskoulu RNR 1:872, fastigheten Papinniemi RNR 1:850, fastigheten Koskela RNR 1:1278, fastigheten Haapaniemi RNR 1:1275, fastigheten Susikoskenlaidun RNR 1:856, fastigheten Vilhola RNR 1:1461, fastigheten Kivelä RNR 1:1126, fastigheten Tyynelä RNR 1:1806, av fastigheten Pöllinmäki RNR 1:1758 ett outbrutet område på ca 1,6 hektar, fastigheten Anjala RNR 1:871 och av fastigheten Anjalan koskitila RNR 1:1759 ett outbrutet område på ca 84 hektar, i Liikkala by fastigheten RNR 4:98 samt i Iitti kommun, Säyhtee by fastigheten Tuomisto RNR 1:47 och fastigheten Itä-Hämeen metsätalo RNR 1:158,

2) i Jyväskylä stad, 2 stadsdelen, kvarteret 38, tomten nr 6 och 11 stadsdelen, kvarteret 33, tomten nr 10,

3) i Järvenpää stad, 22 stadsdelen, kvarteret 2206, av tomten nr 1 ett outbrutet område på ca 3000 m², i Järvenpää by fastigheten Ahola RNR 1:3, fastigheten Mäyrylä RNR 1:247, av fastigheten Kyrölä RNR 1:624 ett outbrutet område på ca 0,27 hektar och av fastigheten Järvenpää RNR 1:2627 ett outbrutet område på ca 5,62 hektar,

4) i Kauhajoki kommun, Kauhajoki by fastigheten Autio RNR 5:188, fastigheten Keski-Kokko RNR 5:576, fastigheten Keski-Kokko II RNR 15:57, fastigheten Keski-Kokko III RNR 28:1, fastigheten Koivumäki RNR 8:39, fastigheten Kokonmaa RNR 5:919, fastigheten Kokonmaa II RNR 23:1, fastigheten Lisämaa RNR 15:27, fastigheten Metsälä RNR 5:107, fastigheten Metsälä II RNR 5:577, fastigheten Mäentausta RNR 5:281, fastigheten Rehula RNR 5:159, fastigheten Tuulensuu RNR 5:529, fastigheten Jerkkula RNR 2:1775, fastigheten Koulu-Valannes RNR 5:909, fastigheten Kivimäki

RNR 11:81, fastigheten Tuovinen RNR 10:324, fastigheten Kyntäjä RNR 104, fastigheten Rajakokko RNR 5:867, fastigheten Ranta RNR 3:796, fastigheten Sillanpää RNR 3:817, fastigheten Ostomaa RNR 3:549, fastigheten Karvia RNR 3:819, fastigheten Äijö RNR 3:942, fastigheten Korttesniemi RNR 3:974, fastigheten Kauhajoen kotitalouskoulu RNR 2:224, fastigheten Vallila RNR 2:1246 och av fastigheten Alaknuutila RNR 2:1721 ett outbrutet område på ca 6,5 hektar,

5) i Kuru kommun, Keihäslahti by av fastigheten Kuru RNR 1:109 ett outbrutet område på ca 23 hektar och av fastigheten Suittilahti RNR 18:1 ett outbrutet område på ca 0,62 hektar,

6) i Lahtis stad, stadsdelen Paavola, kvarteret 3013, tomten nr 3,

7) i Lahtis stad, stadsdelen Kartano, kvarteret 146, tomten nr 7,

8) i Lahtis stad, stadsdelen Pirttiharju, kvarteret 31000, tomten nr 1,

9) i Villmanstrands stad, stadsdelen Kimpinen, kvarteret 20, tomten nr 4,

10) i Villmanstrands stad, stadsdelen Taiknamäki, kvarteret 16, tomten nr 1,

11) i Villmanstrands stad, Monola by fastigheten Peltola RNR 1:7, fastigheten Maamieskoulu RNR 1:14, fastigheten Lappeen koulutila RNR 2:91, fastigheten Lappeen koulutila III

RNR 1:38, av fastigheten Monola RNR 2:46 ett outbrutet område på ca 0,5 hektar och av fastigheten Lappeen koulutila II RNR 2:88 ett outbrutet område på ca 12 hektar, i Hyttälä by fastigheten Takala RNR 1:92 och av fastigheten Lappeen koulutila RNR 1:102 ett outbrutet område på ca 5,5 hektar samt i Kälvelä by fastigheten Rantala RNR 3:29, fastigheten Rantala 3:35 och fastigheten Rahkola RNR 1:19,

12) i Taivalkoski kommun, Taivalkoski by fastigheten Metsäkoulu RNR 3:135,

13) i Tammerfors stad, stadsdelen Kauppi, kvarteret 880, tomten nr 4,

14) i Ylivieska stad, 1 stadsdelen, kvarteret 65, tomten nr 4.

2 §

På överlåtelse av sådana jordområden och byggnader som avses i denna lag, ändring av ändamålet, avslutande av verksamheten samt på ersättning för förstörelse eller skadegörelse på egendom som avses i denna lag tillämpas vad som stadgas i 44 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92).

3 §

Denna lag träder i kraft den 1995.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 2 juni 1995

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Undervisningsminister *Olli-Pekka Heinonen*